ÖSSZEFOGLALÓ
A Társadalompolitikai Miniszter tevékenységéről (2009-2010)

A Kormány **2009 áprilisában hozta létre** a társadalompolitikai miniszteri posztot, melyhez az alábbi területek tartoznak:

a) a társadalompolitika összehangolása,
b) a kormányzati társadalmi kapcsolatok összehangolása,
c) a nemzetpolitika,
d) a kisebbségpolitika
e) „Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégiával kapcsolatos feladatok összehangolása,
f) társadalmi kezdeményezések, ún. „kisügyek" összehangolása, megvalósításuk ellenőrzése.

A.) Társadalompolitika összehangolása

A társadalompolitikai miniszter hatásköréből adódóan részt vesz a kormányzati társadalompolitikai feladatok ellátásában, összehangolja a kormányzati szintű társadalompolitikai kezdeményezések végrehajtását. A kormányzati döntéshozatali mechanizmust tekintve részt vett a társadalompolitikai szakállamtitkár útján a szakmapolitikai munkacsoport munkájában, valamint tagja a Kormánykabinetnek. A társadalompolitikai koordináció keretében működteti és vezeti a Társadalompolitikai Kabinetet.

I. A Társadalompolitikai Kabinet jelenlegi formájában a Kormány kabinetjeiről szóló 1047/2009. (IV. 13.) Korm. határozat alapján működik. A kabinetek – ha jogszabály vagy kormányhatározat eltérően nem rendelkezik – az általuk tárgyalt előterjesztések kapcsán állást foglalnak az ügyek érdemében, ennek keretében véleményt nyilvánítanak, illetve döntési javaslatot tesznek.
A **Társadalompolitikai Kabinet** a Kormány ügyrendje szerinti döntés-előkészítési rendben közreműködik a **Kormány társadalompolitikája végrehajtásának összehangolásában**, így különösen részt vesz a társadalompolitikai jelentőségű vagy a társadalompolitikai következményekkel járó döntések előkészítésében, illetve figyelemmel kíséri azok végrehajtását. A Társadalompolitikai Kabinet **elnöke a társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter**, további tagjai az egészségügyi miniszter, az oktatási és kulturális miniszter, az önkormányzati miniszter, valamint a szociális és munkaügyi miniszter. A Társadalompolitikai Kabinet ülésére a Miniszterelnöki Hivatalt vezető minisztert és a pénzügyminisztert is meg kell hívni.
A Kabinet működésének rendjét a jogszabályok, illetve e kormányhatározat keretei között maga alakítja ki. A Kabinet akkor határozatképes, ha - személyesen vagy helyettese útján - tagjainak több mint fele, köztük a Kabinet elnöke jelen van. A Kabinet ülésére meghívott további személyek körét a Kabinet elnöke határozza meg. A Kabinet állásfoglalásait a kabinet elnöke mondja ki. Az állásfoglalással egyet nem értő miniszter a Kabinet ülésén kezdeményezheti, hogy a vitás kérdésben a Kormány hozzon döntést.
A Kabinet ülésén a tagokat állami vezető helyettesítheti. A Kabinet ülésére a feladatkörét érintő napirendi pontok tárgyalásához azokat a minisztereket is meg kell hívni, akik a Kabinetnek nem tagjai, illetve azon állandó meghívottként nem vesznek részt.
A Kabinet működésével összefüggő titkársági feladatok ellátásáról a Kabinet elnöke gondoskodik, azzal, hogy a Kabineten tárgyalt előterjesztésekkel és jelentésekkel, valamint a Kabinet üléséről készült emlékeztetőkkel összefüggő iratkezelési feladatokat a Miniszterelnöki Hivatal látja el.

A **Kabinet 2009. évben május 12-én tartotta első ülését** a fenti jogszabály alapján. Az elmúlt évben összesen 57 előterjesztés volt a munkatervben betervezve, amely mellett a Kormány és más döntés-előkészítő fórumok, valamint a minisztériumok kérése alapján további 49 ügy került napirendre, így összesen 106 előterjesztés kapcsán hozott döntést a Kabinet 2009-ben.
A 2010. évi I. félévi munkaterv 21 előterjesztés megtárgyalását tartalmazza, azonban április végéig már 46 anyaggal kapcsolatban állást foglalt a Kabinet.

II. Az eltelt egy évben a társadalompolitikai koordináció kapcsán az alábbi jelentősebb ügyek megvalósításában működtünk közre:
Ápolási díj munkaviszonnyá való alakítása című program elindítása. Ennek keretében mintegy **20 milliárd forintból a közel 54 ezer ápolási díjas** számára lehetőséget adunk EU-s források felhasználásával arra, hogy az ápolási díj mellett részmunkaidős foglalkoztatáshoz juthassanak, illetve képzésen vehessenek részt. Ezáltal havi jövedelmük eléri a minimálbér szintjét.
A krízisalap **2009. augusztus 1-jén indult**. A Kríziskezelő Program keretében a Kormány elsősorban azoknak az embereknek, családoknak kíván gyors segítséget nyújtani, amelyek a **gazdasági válsághoz kapcsolódó, előre nem látható esemény következtében mindennapi életvitelük fenntartását súlyosan veszélyeztető krízishelyzetbe kerültek. A legalább 20 ezer, legfeljebb 50 ezer**, különös méltánylást érdemlő esetekben **maximum 100 ezer** forintos támogatást azon felnőtt korúak (18 év felettiek) igényelhetik, akik nyugellátásban nem részesülnek, az igénylést megelőző 12 hónapban az önkormányzattól nem kaptak 15 000 Ft-ot meghaladó átmeneti segélyt, családjukban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a minimálbér nettó összegét, azaz az 60 236 forintot, és a válság miatt krízishelyzetbe kerültek. A Krízisalap feltöltéséhez a kormányfő, a kormány tagjai, az állami cégek vezetői és az áramszolgáltatók pénzbeli felajánlással járultak hozzá. A Kormány januárban döntött a Kríziskezelő Program újbóli meghosszabbításáról, így az eredetileg tervezett január 31-i időpont **helyett 2010. április 30-áig lehet egyszeri, vissza nem térítő támogatást kérelmezni** a Kríziskezelő Program számlájáról. Ennek megfelelően a befizetések határideje is változik: 2010. január 15-ről 2010. április 15-re. **A Krízisalap 5,2 milliárd forintos keretéből** több **mint 120 000 rászoruló** család kapott **átlagosan 40 ezer, esetenként 100 ezer forintos támogatást**. **2010. márciustól 500 millióval nő a keret** és új támogatási jogcímmel már **albérlet-támogatásra is igényelhető legfeljebb 300 ezer forint.**

Méltányossági nyugdíjkassza feltöltése, ezáltal a legnehezebb helyzetben lévő kisnyugdíjasok számára **a kríziskezelő program a támogatási mértékével azonos** egyszeri, méltányossági segély lehetőségét biztosítsa. Ennek keretében, **20 ezer nyugdíjas kapott egyszeri segélyt, 36 ezren részesülhettek méltányossági nyugdíjemelésben és 866 fő méltányossági nyugdíjban.** A kivételes nyugellátás engedélyezett összege **nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének a másfélszeresét**, de **nem lehet kevesebb annak ötven százalékánál**. A kivételes nyugellátást minden szempontból úgy kell tekinteni, mintha az - a jogosultsági feltételek megléte esetén - jogszerűen megilletné az ellátásban részesülőt. Az ellátásban részesülőt a nyugdíjasoknak járó minden juttatás megilleti. **Méltányossági nyugdíjemelés** engedélyezhető annak a nyugellátásban részesülő, az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő vagy rokkant személynek illetve árvának, továbbá a fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó özvegynek, **akinek nyugellátása és rendszeres pénzellátásának együttes havi összege nem haladja meg az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét.** Az emelés összege nem haladhatja meg az öregségi teljes

nyugdíj mindenkori legkisebb összegének huszonöt százalékát, de nem lehet kevesebb annak tíz százalékánál.

A gazdasági válság hatására, a korengedményes nyugdíj intézménye egy évvel meghosszabbításra kerül. 2009. december 31-ét követően korengedményes nyugdíj akkor állapítható meg, ha a munkavállaló a korengedményes nyugdíjra való jogosultsághoz szükséges életkort (57. életév) és szolgálati időt (legalább 37 év) 2010. december 31-ig betölti, illetve megszerzi, **a munkavállaló és a munkáltató a korengedményes nyugdíjazásról szóló megállapodás megkötésének szándékát a regionális munkaügyi központnak bejelentette**, továbbá a munkáltató és a munkavállaló között **megkötött megállapodást 2010. december 31-éig megküldik az illetékes nyugdíjbiztosítási szervnek.** Ez azt jelenti a gyakorlatban, hogy 2010. évben a munkáltatók az 1953-ban született nőkkel és férfiakkal legkorábban az 57. életévük betöltésétől, míg az 1953. évet megelőzően, azaz az 1952-ben született nőkkel és az 1952-ben, az 1951-ben, valamint az 1950-ben született férfiakkal legfeljebb az előrehozott öregségi nyugdíjjogosultsághoz szükséges életkor (nők esetében az 59., férfiak esetében a 60. életév) betöltését megelőzően köthetnek megállapodást korengedményes nyugdíj igénybevételére.

Közmunkaprogram: **A közmunkaprogram egy országos, pályázatos támogatási rendszer programszerű foglalkoztatással**. Olyan ágazatokban indul, amelyek szinte az ország minden területén jelen vannak, különösen a hátrányos térségekben segít, ahol nincs más gazdasági szereplő. A közmunkaprogramokban jut munkalehetőséghez a legnehezebb sorsú családokból a második, harmadik rát-ra (rendelkezésre állási támogatásra) jogosult, mivel az új szabályok szerint ők nem kaphatnának támogatást. Emiatt a résztvevők legalább fele rát-jogosult kell, hogy legyen. Rajtuk kívül ezekben a programokban olyan regisztrált álláskeresők is dolgozhatnak, akiket nemrég bocsátottak el, vagy akik 55 évesnél idősebbek, továbbá olyan fiatalok is, akiknek még nem volt munkahelyük. **2009-ben tíz közmunkaprogramban 16 ezer közmunkást foglalkoztattak 4-9 hónapig, 2200-an képzésben részesültek. A 9,3 milliárd Ft összértékű programokban** dolgozó emberek a téli-tavaszi időszakban az önkormányzatok által meghatározott feladatokat hajtottak végre, közreműködtek erdőművelésben és -telepítésben, karbantartották a vasutak, közutak környezetét, ár- és belvízvédelmi munkálatokat végeztek, a nemzeti parkok természeti állapotát javították, parlagfüvet irtottak és idegenforgalmat segítő programokban vettek részt. Az idén először indított sikeres kórházi program révén az egészségügy, a kórházak létszámgondjai enyhültek, **ma is 350 közmunkás dolgozik és tanul egészségügyi intézményekben. 2010 januárjától mintegy 25 ezer álláskeresőt vonnak be a 13 milliárd forintos támogatással megvalósuló hat közmunkaprogramba**. A programok között első ízben indul olyan, amelyet kifejezetten romáknak dolgoztak ki. Valamennyi programhoz képzés is kapcsolódik. **Hatmilliárd forintból önkormányzati téli-tavaszi program indul öt hónapon keresztül, amely során előnyt élveznek a hátrányos helyzetű települések**, a forrás felét a leghátrányosabb besorolású kistérségek, negyedét a hátrányos besorolású kistérségek kapják. **Négymilliárd forinttal támogatja a szociális tárca a januártól augusztus végéig tartó, már hagyományossá vált szakmai programokat.** Az erdőművelésben, a vasutak és a vízvédelmi létesítmények mellett, a jelentősebb üdülőhelyeken, valamint a nemzeti parkokban dolgozók számát növeli a több mint kétmilliárd forintos önrész és társfinanszírozás, amelyre az állami vagyon kezelőitől, fenntartóitól és társminisztériumoktól számíthatunk.

Új programelem a csak roma közmunkások számára elérhető, hárommilliárd forint keretösszegű roma közmunkaprogram, amely több hónapos előkészítés után a cigány kisebbségi önkormányzatok bevonásával és egyetértésével indult. Az öt hónapon át tartó

foglalkoztatás kiemelt célcsoportja a fiatal munkanélküli korosztály. A részvétel önkéntes nyilatkozaton alapul. A kezdeményezés partneri együttműködésre ösztönzi az önkormányzatokat és a kisebbségi önkormányzatokat, és bevonja a cigányság érdekében dolgozó civil szervezeteket is.

Az Út a munkához programban az önkormányzati **közfoglalkoztatás a szociális célokat ötvözi az értékteremtő munkával:** a szociálisan rászorulókon segít, és családonként egy álláskeresőt érinthet. Főként önkormányzat tervezi, szervezi, de más munkáltatók is részt vehetnek benne. Az Út a munkához program segítségével **mintegy 100 000 munkahelyet sikerült megtartani**. A programra **2009-ben 121 milliárd, 2010-ben 118 milliárd forint jut**. **Az Út a munka világába** nevű, képzéssel kombinált program **elindítására 7,5 milliárd forint jutott**. **Távmunkahelyek támogatásával közel 1000 új munkahely jött létre.**

Roma telep felszámolási program: A rendszerváltás óta a **telepeken élők társadalmi integrációja érdekében konkrét kormányzati lépésre először 2005-ben került sor.** Jelenleg a program negyedik, illetve ötödik fordulójában nyertes tizenegy településen folyik a munka. Magyarországon megközelítőleg százezer ember él, közel 500 telepen, telepszerű lakókörnyezetben, amelyek jelentős számban kistelepülésen vagy azok közigazgatási határain kívül találhatóak. A Program elsősorban olyan kistelepüléseknek szól, amelyek gazdasági potenciáljuk miatt egyedül képtelenek lennének egy több tíz millió forintos integrációs programot lebonyolítani. **2005 és 2009 között összesen 39 településen** indították el a programot, **3,95 milliárd Ft támogatással.** A program fő célkitűzése, hogy a **szegregáltnak tekintett területen élő lakosok körében és a település lakosságának egészében az alacsony státuszú emberek aránya azonos legyen**. A program hatására **342 család költözött/költözik új lakásba.** A szociális tárca akcióterve szerint **2013-ig mintegy száz cigánytelep felszámolására és az ott lakók komplex, társadalmi integrációjára** (oktatási, szociális, egészségügyi, foglalkoztatási) **nyílna lehetőség 8,4milliárd Ft költségvetéssel. Ez mintegy 1500 család társadalmi visszailleszkedését teszi lehetővé.**

Válságkezelés szolidaritási intézkedései című csomag kidolgozása:

1. A Kormány 2009. augusztus 1-jén **kiegészítette a méltányossági nyugdíjkeretet, valamint megemelte a méltányossági nyugdíj és az egyszeri segély jövedelmi határait.** A Kormány **400 millió Ft-ot biztosít az egyszeri segélyezésre, 100 millió Ft-ot pedig a méltányossági nyugdíjemelésre**. A méltányossági emelés vagy az egyszeri segély kizárja, hogy a krízisalapból is igényeljenek támogatást a nyugdíjasok.
2. A kilakoltatások megállítása és a nem munkanélküli lakáshitellel rendelkezők érdekében a Kormány döntött a **hitelszerződések futamidejének meghosszabbításáról, állami garanciavállalás mellett,** a **kilakoltatási moratórium meghosszabbításáról**, a fűtési szezon (április 15.) végéig, a **nyilvános árverések szabályozásáról, 70%-os értékgarancia mellett**, továbbá támogatja a visszaélések csökkentése érdekében az **internetes árveréseket**. Ez utóbbi egyben elősegíti a lakásmaffia elleni küzdelmet is.
3. **Önkormányzatok elővásárlási jogának megteremtése a lakások kényszerértékesítése során;** 2009-ben elővásárlási jogot kaptak az önkormányzatok a hitelek bedőlése miatt elárverezett ingatlanoknál. A koncepció lényege: ha valaki nem tudja törleszteni a részleteit, kérheti az önkormányzatot, hogy vásárolja meg az ingatlanját. Az ingatlanból így nem teszik ki, hanem az önkormányzat bérbe adja a lakást, amit aztán a bedőlt hiteles akár vissza is vásárolhat. A Kormány mindehhez forrást biztosított az önkormányzatoknak, hogy a Magyar Fejlesztési Bankon keresztül olcsó hitelhez jussanak. **Az MFB-nél 57 milliárd forint áll rendelkezésére a 3200 önkormányzat részére.**

B.) Kormányzati társadalmi kapcsolatok összehangolása

A társadalompolitikai miniszter a társadalmi kapcsolatok összehangolását jelentő feladatkörében javaslatot tesz a Kormány társadalmi partnerekkel való egyeztetésének programjára, összehangolja a társadalmi párbeszéd intézmény- és fórumrendszerében képviselt kormányzati álláspont kialakítását, közreműködik annak képviseletében, és kapcsolatot tart és egyeztet a szövetkezeti szövetségekkel.

Ennek során az **Országos Érdekegyeztető Tanács**, illetve az **Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács** ülésein a társadalompolitikai államtitkár folyamatosan részt vett. A kormányzati álláspont kidolgozása során sikerült olyan mandátumot elérni, amely lehetővé tette, hogy az OÉT-ben **a válságkezelő programról és a 2010. évi bérekről megállapodás szülessen**, valamint az OKÉT-on szintén a válságkezelési programról sikeres, megállapodással végződő tárgyalások folytak.
Folyamatosan részt vettünk azoknak a kormányzati fórumoknak a munkájában, ahol a civil oldal képviselői is helyet foglaltak. A 2010. évi költségvetéshez kapcsolódóan a **fogyatékosokat képviselő érdekképviseleti szervezetekkel** sikerült megállapodást aláírni (benne önálló lakóotthoni normatíva létrehozása, megváltozott munkaképességűek bértámogatásának 2010. évi rendszere, szociális intézményi foglalkoztatás rendszere, stb.).
A kormányzati társadalmi kapcsolatok összehangolását szervezetileg a **Társadalmi Párbeszéd Iroda** végezte. Munkatársai összeállították a 2006 – 2010. közötti időszak mintegy 100 makro- és középszintű érdekegyeztető testületét, társadalmi párbeszéd intézményét áttekintő kiadványát. Az **adattár** első alkalommal biztosít széleskörű nyilvánosságot és átláthatóságot a társadalmi párbeszéd intézményeinek; a struktúra bemutatása mellett ismerteti az egyes intézmény, testület működésének célját, tagjait, a működést szabályozó dokumentumokat és a 2006. óta végzett munka főbb jellemzőit.

C.) Nemzetpolitika

A 2010. évi nemzetpolitikai költségvetés kiemelten jelzi a Kormány elkötelezettségét a megújított nemzetpolitika és a külhoni magyarsággal egyetértésben kialakított programok folytatásában. A tervezett költségvetés továbbra is **megfelelő szinten biztosítja a nyelvi- és kulturális önazonosság megőrzéséhez fűződő támogatásokat**, a nemzeti intézményekre szánt összegeket, egyidejűleg lehetőséget adva a **modernizációt célzó projektekre** is (fejlesztéspolitika). A támogatások lehetőséget adnak arra is, hogy kormányzati oldalról kiemelt figyelmet fordítsunk a szórványmagyarság kérdéskörére is.

A **határon túli magyarok programjainak támogatási előirányzatának tartalma** 2008. évtől bővült a magyar-magyar kapcsolatok jogcímmel, amely új támogatási előirányzat szolgál a magyar igazolvánnyal rendelkező szerb, valamint ukrán állampolgárok átalánydíjas támogatására, akik oktatási, kulturális, művészeti stb. okokból utaznak Magyarországra, másfelől az e célú magyar-magyar együttműködést elősegítő közös tevékenységek, programok, intézmények támogatására. Ennek összege 2009. évben 511 millió Ft, míg a 2010. évi keret 662 millió Ft.
Az **erdélyi magyar magánegyetemek** (EMTE, PKE) létrehozására és működtetésére a magyar költségvetés 2000-2008 között mintegy 14,5 milliárd Ft anyagi fedezetet biztosított a Sapientia Alapítványon keresztül. Ebből működésre 9 milliárd Ft szükségeltetett, 4,5 milliárd Ft-ot pedig a kezdeti, építkezési időszakban beruházásra, ingatlanfejlesztésre fordított az alapítvány. A működési támogatás az évek során értelemszerűen növekvő tendenciát mutat,

hiszen az első öt év (2000-2005) költségvetési támogatásai a későbbi fejlesztések forrásait is megalapozták.
A **Sapientia Alapítvány által támogatott erdélyi magyar felsőoktatási intézmények működésére** 1,5 milliárd Ft forrás állt az elmúlt évben rendelkezésre, s a jelen évben is biztosított a működtetés forrása, amelynek tervezését normatív alapra helyeztük, s az elmúlt évtől az állami intézményekhez hasonlóan a tandíjmentes hallgatói létszámon és az oktatás minőségi követelményein alapul. Ennek alapján már november folyamán ismertté vált a támogatott erdélyi magyar felsőoktatási intézmények előtt, hogy a 2009/2010. évi tanévre igényelt működési támogatási összeg rendelkezésre áll, s ez év februárjában már egyeztettük a 2010/2011. tanév számait is.
A kedvezménytörvény alapján járó **oktatás-nevelési támogatás**, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően természetesen ez évben is rendelkezésre áll. Az elmúlt évben több mint 210 000 tanuló összesen 5,5 milliárd Ft támogatásban részesült.

A nemzetpolitikai tevékenység összefoglaló megnevezés keretében biztosítottuk többek között a **nemzeti intézmények folytatásához szükséges 677,4 millió Ft-ot**. A Kormány a 2006. évben megújult támogatási politikája következtében 2007-2009 időszakra kialakította a **Nemzeti Jelentőségi Intézmények és Programok** körét, amelyet az elmúlt évben megújított a 2010-2014. közötti időszakra is. A támogatási forma megalkotásával a szándék az volt, hogy a Kedvezménytörvény hatálya alá tartozó szomszédos államokban élő magyarok szervezetei által kijelölt támogatandó cél szolgálja a külhoni magyarok szülőföldön való boldogulását, hozzájáruljon kiemelten fontos rendezvényeikhez, az e célokra létrehozott intézményeik és szervezeteik működtetéséhez és fenntartásához.
A program minden területe fontosnak bizonyult, így kiemelten a szórványprogramok, a csángó oktatás stabil finanszírozása; az oktatási, irodalmi és kulturális programok segítése, intézményeik, benne a magyar színházak működési feltételeinek javítása; a különböző háttérintézetek és lebonyolító szervezetek finanszírozása; szociális tevékenységek felkarolása. Befejeződhettek a már korábban elkezdett nagyobb beruházások is pl. a kolozsvári tanári lakások, a horvátországi Népfőiskola.
2008-ban indítottuk útjára **a külhoni magyarság részére az iskolák, illetve könyvtárak könyvállományának bővítését**. Erre 2009-ban összességében 27 millió Ft-ot költöttünk, a vajdasági és kárpátaljai iskolák kaptak magyar nyelvű könyveket. A második ütemben, idén tavasszal a felvidéki középiskolák kerülnek sorra.
2008 őszén létrehoztuk a Miniszterelnöki Hivatal Kisebbség- és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkársága mellett működő **Kárpát-medencei Szórvány Tanácsot**, melynek feladata, hogy konzultatív, javaslattevő testületként a szórványosodási folyamatok lassítása érdekében javaslatokat dolgozzon ki. 2009. évben elsősorban a Tanács által összeállított prioritások alapján, a Miniszterelnöki Hivatal keretéből mintegy 245 millió Ft-ot biztosított a kárpát-medencei szervezetek, intézmények számára. Ezen túlmenően mintegy 34 millió Ft-tal támogattuk a kárpát-medencén kívüli, elsősorban a nyugati szórványmagyarság programjait. Folytatható ez a 2010. évben is, így a kulturális programok, a nyugati magyarság kulturális önazonosságát, a magyar nyelv oktatását segítő programok támogatása is, együttműködve a Balassi Intézettel.

D.) <u>Kisebbségpolitika</u>

Kisebbségpolitika területén a már megkezdett átalakítások működtetése mellett (lásd feladatarányos támogatási rendszer), olyan fejlesztéseket támogattunk, amelyek segítségével a hazai kisebbségek szervezeteinek célkitűzéseit támogathattuk:

1. **Új vagy felújított intézmények**
   A) A következő három új intézménnyel bővülve együtt mára 48, az országos kisebbségi önkormányzatok fenntartásában működő intézmény létezik:
      - Szerb Intézet – Budapest V., Falk Miksa u. 3. (2009. április)
      - Szerb Kulturális Központ – Budapest VI., Nagymező u. 49. (2009. október)
      - Kühár Emlékház – Szlovén Tájház, Felsőszölnök (2010. március)
   B) Átadásra került az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola új épülete, amelynek felépítéséhez összesen 40 millió forint támogatást nyújtott a Kormány.
2. Lezárult **a Dél-alföldi Regionális Operatív Program** kiemelt, a kisebbségi oktatás fejlesztésére kiírt pályázatának első fázisa. A pályázat keretében összesen 150 millió Ft támogatással kezdődhet meg a békéscsabai szlovák és a hercegszántói horvát kisebbségi iskola-fejlesztési beruházás. A pályázat második fázisára a benyújtás határideje 2010. szeptember 1.
3. A TÁMOP programjai között megjelent egy **kisebbségi taneszköz-fejlesztést** segítő pályázat, amelyből az első fázisban összesen hat taneszköz csomag fejlesztése kezdődött meg mindösszesen 240 millió Ft támogatással.
4. A kisebbségi önkormányzatok **feladatarányos támogatási rendszerének** keretében a 2010-ben összesen 1617 települési és területi kisebbségi önkormányzat 379 405 912 Ft támogatást kapott.
5. A **Kisebbségi Intézményi és a Kisebbségi Intervenciós és Koordinációs Keretből** 2009-ben összesen 88 kisebbségi projekt részesült pályázat alapján, mindösszesen 264,6 millió Ft támogatásban.

E.) „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Kormány átfogó programot indított a gyermekek, a gyermeket nevelő, hátrányos helyzetű családok megsegítésére, leszakadásuk megakadályozására. **Az Országgyűlés 2007 májusában, gyakorlatilag teljes konszenzussal elfogadta a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiát 2007-2032 időtávra** vonatkozóan, amit a Kormány a Magyar Tudományos Akadémia Gyermekprogram Irodájának közreműködésével készített el. A hosszú távú stratégia végrehajtását három éves cselekvési tervek biztosítják, és az első, 2007-2010-es kormányzati cselekvési program is megszületett 2007 folyamán (1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat). A Gyermekesély Iroda szerepe elsősorban koordinatív jellegű a gyerekszegénység mérséklését célzó politikák tervezése és megvalósítása érdekében, mivel a Stratégia komplex megközelítéséből adódóan a kormányzati cselekvési terv különböző tárcákat, illetve közigazgatási és nem közigazgatási szereplőket is érint. A gyerekek szegénységének csökkentése, esélyeinek kiegyenlítése érdekében a Gyerekesély Iroda az Európai Unió nyitott koordinációs módszerét használja. Fontos cél, hogy a Stratégia végrehajtása során érvényesüljön a politikák megvalósításának bizonyítékon nyugvó elve, megfelelő indikátorok kerüljenek kidolgozásra, a kormányzati intézkedések hatásainak mérése, értékelése, visszacsatolása folyamatos legyen. Az Iroda funkciója annak biztosítása is, hogy a kormányzati döntéseknél a gyermekek helyzetének javítása megkerülhetetlen szempont legyen. A kormányzati koordináció keretében a Gyermekesély Iroda a Társadalompolitikai Kabinetet folyamatosan tájékoztatja a cselekvési terv végrehajtásának állásáról.
Az Iroda látja el a **„Legyen jobb a Gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia Értékelő Bizottság titkársági feladatait.** Az Értékelő Bizottság a 1053/2008. (VIII. 4.) Korm. határozat szerint a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia végrehajtásának segítése, követése és

értékelése, átláthatósága és civil kontrolljának biztosítása érdekében jött létre; tagjai a gyerekek szegénysége elleni küzdelemben részt vállaló civil szervezetek – így az MTA, a Szociálpolitikai Tanács, a Roma Integrációs Tanács, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, a Szociális Szakmai Szövetség, az Európai Szegénységellenes Hálózat magyar tagszervezete, valamint az egyházak – képviselői, akiknek az értékelő munkáját részben a témában illetékes kormányzati szakértők, részben a Bizottság által felkért és megbízott kutatók, szakértők segítik. Az Értékelő Bizottság segíti a Stratégia végrehajtását, és kidolgozza annak utókövetési rendszerét. Ügyrendje szerint - évente egyszer átfogó jelentést készít a Nemzeti Stratégia végrehajtásának tapasztalatairól. **2010. március 17-én az Értékelő Bizottság bemutatta 2009. évi jelentését a gyermekek helyzetéről.** A most kiadott jelentés első részében az Európai Unió statisztikai ügynöksége, az EUROSTAT által hitelesített nemzetközi adatok alapján értelmezi a hazai szegénység, és ezen belül a gyermekeket érintő szegénység adatait, a második rész olyan kormányzati intézkedéseknek a gyerekek helyzetére gyakorolt hatását elemzi, mint az Út a munkához program vagy a beóvodáztatási támogatás. A jelentés harmadik része főképp interjúkra, esetleírásokra építve a legszélsőségesebb nyomorban élő gyermekek és családjaik életkörülményeiről nyújt illusztrációt. Az Értékelő Bizottság első jelentése sok szempontból a hosszú távú stratégia megvalósulásának kiinduló helyzetét és állapotát tárja fel. Ehhez a bázishoz, alapszinthez lehet majd a későbbiekben hozzámérni és értelmezni a gyerekek esélyeinek javulásában, a gyermekszegénység csökkenésében remélhetőleg végbemenő változásokat.

F.) Társadalmi kezdeményezések

A 2008-ban indult kormányzati program célja az, hogy **feltárjon és megoldjon szabályozatlan, vagy rosszul szabályozott élethelyzeteket, társadalmi problémákat**. Elsődlegesen azokat, melyek megvalósítása – jogszabályok módosításával, igazgatási eljárások ésszerűsítésével, adminisztrációs terhek csökkentésével – rövidtávon elérhető. A program munkaszervezetét a társadalompolitikai államtitkár felügyelete alatt működő **Igazgatási Monitoring Osztálya alkotja**, mely tevékenységét a **miniszteri megbízott szakmai irányításával végzi.**

A kezdeményezések az országgyűlési képviselők javaslataiból, a média felvetéseiből, a szakmai szervezetek jelzéseiből, a lakossági észrevételekből származnak. Eredményesnek bizonyultak az ország különböző településein szervezett konzultációk, melyeken többnyire önkormányzati vezetők és köztisztviselők, közintézmények dolgozói, vállalkozók, a civil szféra képviselői vettek részt.

Az egyes témakörbe tartozó kezdeményezéseket csoportosítottuk, a megvalósításuk a Társadalompolitikai Kabinet, illetve a Kormány jóváhagyásával történt.

- **„Autósbarát program”**
  - Jellemzően az autós társadalom számára előnyös kezdeményezések, intézkedések, valamint a fuvarozói szakmát és a gépjármű szervizeket érintő javaslatokat foglalta össze.
  - Az „Autósbarát Program” tájékoztatóként a Kormány napirendjére került.
- **„A jobb közüzemi szolgáltatásért program”**

  A program összegyűjtötte azokat az alábbi problémákat, melyek a legtöbb gondot okozzák az állampolgároknak.
  - Az ügyfelekkel való bánásmód kifogásolható;
  - A szolgáltatók gyakran visszaélnek erőfölényükkel a szerződéskötéseknél, a számlázásnál, a tartozások behajtásánál;

- A fogyasztóknak több esetben nincs megfelelő mérési lehetőségük a tényleges fogyasztás ellenőrzésére (pl.: gázszolgáltatásnál a hőmennyiséget nem tudja mérni a fogyasztó);
- Gyenge a fogyasztói civilszerveződés;
- A piaci struktúrák kiépülése ma még a közüzemi szolgáltatások területén a távközlés kivételével a kezdeteknél tart.

2008. július közepétől 2010. március 31-ig összesen 462 kezdeményezés történt, melynek mintegy 40%-a megfelelt a program elveinek.

A jelentősebb megvalósult kezdeményezések:

Egészségügy:

- Kemoterápiás kezelések eljárásrendjének egyszerűsítése jogszabály módosítással megtörtént;
- Az otthoni mesterséges táplálás jogi feltételeinek megteremtése megvalósult;
- Európai Egészségbiztosítási Kártya érvényességi idejének 1 évről 3 évre emelése megtörtént;
- A szakmunkás tanulók tüdőszűrése ingyenessé vált.

Igazgatás és rendészet:

- A 2007. évi mérlegbeszámoló közzétételével kapcsolatban, téves értesítések miatt, a kétszer megfizetett közzétételi díj visszafizetését megoldotta az IRM;
- A 2008. évi mérlegbeszámoló közzétételével kapcsolatos szabályozás gyorsítása megvalósult;
- A cégnyilvántartás használata a közigazgatásban egyszerűsödött;
- Az ügyvédi aláírásminta elfogadásának kiszélesítése megtörtént;
- Közúti ellenőrző hatóságok összehangolt ellenőrzést végeznek a jövőben;
- Gyorshajtás videofelvételének megtekintésére lehetősége nyílik a magyar állampolgároknak is;
- A közigazgatási alapvizsga törvényi és rendeleti szabályozása összhangba került;
- A földhivatali ingatlan-nyilvántartásba történő ingyenes betekintés gyakorlata egységesítésre került;
- A hivatali helyiségen kívüli házasságkötés engedélyezése módosult, egyszerűbbé vált.

Gazdaság, pénzügyi, közlekedés, környezetvédelem:

- Gépkocsik egészségügyi doboza érvényességi szabályainak pontosítása megtörtént;
- „Kamionnal előzni tilos” táblák kihelyezésével 116,5 km autópálya szakaszon javították a közlekedés folyamatosságát;
- Intézkedés történt, hogy az utasok tájékoztatása javuljon a vonatokon;
- A Magyar Energia Hivatal határozata alapján a hálózathasználati szerződés megkötéséhez nem szükséges a tulajdoni lap másolata;
- Gépkocsik műszaki és környezetvédelmi felülvizsgálata 2010. január 1-től egy eljárás keretében történik;
- CD matrica használatának szabályozása megtörtént;
- Vállalkozásindítás megkönnyítése érdekében a MeH honlapján internetes felület működik a szükséges információkkal;
- Offshore cégek közteherviselésének szabályozása megtörtént;
- Per- és igénymentesség feltételei egyszerűsítésre kerültek az EU-s pályázatoknál;
- A társasházak esetében indokolatlanul széles könyvvizsgálói kötelezettség előírásának elvetése történt meg a kezdeményezéssel;

- Az ügyfél számára lehetőséget biztosítanak a bankok a devizaalapú hitel devizában történő egyösszegű törlesztésére;
- A piacokon a játékárusítás a kezdeményezés eredményeként újra lehetővé vált;
- A folyamat gyorsítására, arányos ügyintézési határidő bevezetésére került sor az építésengedélyezési eljárásban;
- Eladótéri csomagolóeszközök, valamint az italcsomagolások termékdíja úgy módosult, hogy az elszámolás a kedvezőbb súlyalapon történik;
- A közúti közlekedésben balesetveszélyes és indokolatlan a gallytörő rácsok használatát szabályozták;
- Forgalomirányító berendezések áteresztőképességének növelése, illetve a környezeti terhelés csökkentése kiegészítő eszközök alkalmazásával;
- A termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megszerzésének V. üteme indításáról rendelkeztek. Termőföldért életjáradékot program IV. ütem keretében az érintettekkel a szerződéskötés megtörtént;
- A lakosság számára hitelt nyújtó pénzügyi szervezetek ügyfelekkel szembeni magatartásáról szóló Magatartási Kódex II. d) bekezdése tartalmazza a javaslatunkban megfogalmazottakat, miszerint felhívják az ügyfelek figyelmét a PSZÁF fogyasztóvédelmi honlapjára és az ott szereplő termékleírásokra, összehasonlítást segítő alkalmazásokra, valamint átlinkelési lehetőséget biztosítanak azokra;
- 2010. júniustól új szabály védi a túlzott eladósodástól az ügyfeleket;
- A parkolási pótdíj kiszabásának közlését postai kézbesítéssel, tértivevényes küldeményként kell postára adni, a törvény módosítását a KHEM benyújtotta 2010. március 11-én az Országgyűlésnek;
- Alapítványok jogutód nélküli megszűnése esetére a hitelezők védelmét szolgáló szabályozás született;

Mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés, forgalmazás:

- A „rosé” előállítási módjának megjelöléséről a magyar bortermelők érdekét védő álláspont alakult ki;
- Élelmiszerek alkalmi árusítására vonatkozó engedélyezési szabályok egyszerűsítése megtörtént;
- Őstermelői igazolvány alkalmazási feltételei a valódi őstermelők érdekében módosult;
- A területalapú támogatási előleg lehetőségének előrehozása megtörtént (december 1. helyett október 16-tól lehet igénybe venni);
- A TAKARNET számítógépes ingatlan nyilvántartás adatbázisa interneten hozzáférhetővé vált;
- Mezőgazdasági erőgépek közúti közlekedése engedélyezésének egyszerűsítése megvalósult.

Szociális ellátás, fogyasztóvédelem:

- A külföldiek fogyasztóvédelmi tájékoztatására kiadvány készült;
- Az SMS szavazások és a játékok tisztasága érdekében az ORTT az uniós szabályok figyelembe vételével televíziós vásárlásnak minősítette az emelt díjas játékokat, ez egyben a fogyasztóvédelmi ellenőrzést lehetővé teszi;
- A hordozott mobilszámok használata és jelzése 2010. január 15-étől változik annak érdekében, hogy a szolgáltatók tarifarendszere átláthatóbb legyen;
- A habilitációs feladatokat ellátó segítő kutyák ezentúl korlátozás nélkül beléphetnek gazdájukkal az eddig tiltott helyekre (üzletek, vendéglátóhelyek, piacok, bevásárlóközpontok, szálláshelyek, játszóterek, közművelődési, oktatási, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, közfürdők).